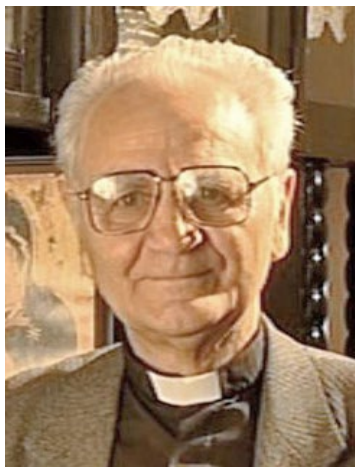

VLADIMÍR JUKL – STO ROKOV OD NARODENIA „GENERÁLA TAJNEJ CIRKVI“

Peter KOVAL

Vladimír Jukl

Vladimír Jukl bol rímskokatolíckym kňazom a spolu so Silvestrom Krčmérym zakladateľom tzv. tajnej cirkvi na Slovensku v období vlády jednej strany. Aktivitami v prospech prenasledovaných veriacich si získal prívlastok „generál tajnej cirkvi“.

Jeho osobnosť formovala rodina. Narodil sa 19. apríla 1925 v Bratislave hlboko veriacej slovenskej matke a českému otcovi, ktorý stratil vieru v katolíckom zmysle slova (neuznával inštitúciu cirkvi). Základné i stredoškolské vzdelanie získal vo svojom rodisku, kde aj po maturite nastúpil na štúdium matematiky a fyziky na Prírodovedeckú fakultu Slovenskej univerzity. Vysokú školu však dokončil až po skončení druhej svetovej vojny na Karlovej univerzite v Prahe. Promovaný bol v roku 1947.

Pre životné osudy Vladimíra Jukla bolo veľmi dôležité obdobie druhej svetovej vojny. Stal sa členom spoločenstva Rodina, kde sa v roku 1943 zoznámil s kňazom a profesorom Stjepanom Tomislavom Kolakovičom, ktorý mal v úmysle pomôcť hmotnej a duchovnej obnove Ruska. Spolu chceli nadviazať spoluprácu s vedúcimi ruskými činiteľmi, a tak pomôcť katolíckej cirkvi v Sovietskom zväze. V roku 1944 sa zúčastnili Slovenského národného povstania, no nie ako jeho organizátori. Kolakovič sa po boku Jukla venoval pastoračii a presvedčovaniu kňazov o reálnom vývoji situácie, porážke Nemecka a pádu Tisovho režimu. Po skončení vojny ich spolupráca neprestala. Jukl začal s priateľom Silvestrom Krčmérym študovať na vysokej škole v Prahe. Tam spoločne rozvinuli hnutie laického apoštolátu, tzv. katolícku akciu a naďalej udržiavali kontakt s pátrom Kolakovičom, čo bolo hlavným dôvodom ich štvrtýždňového zatknutia a vyšetrovania Štátnou bezpečnosťou (ŠtB) v roku 1946. O päť rokov neskôr sa začala ŠtB opäť špeciálne zaoberať spoločnosťou Rodina. Vladimíra Jukla zatkla ŠtB v auguste 1951. Bol obvinený z toho, že sa podieľal na náboženských kurzoch pre mladých ľudí, čo bolo v rozpore s ideologickými záujmami strany. Rovnako bol obvinený zo špionáže, pretože vraj informoval Vatikán o pomeroch v Československu. Po mučení a desaťmesačnej samoväzbe bol odsúdený za velezradu na 25 rokov väzenia. Na slobodu sa dostal podmienene v roku 1965.

Po prepustení mal ako politický väzeň problém zamestnať sa. Najskôr začal pracovať ako pomocný strojník v meniarni elektriny, ako elektrotechnik v Dopravnom podniku mesta Bratislava i na počítačovom oddelení v Bratislavských elektrotechnických závodoch. Na konci 60. rokov sa dostal na Prírodovedeckú fakultu UK do laboratória výpočtovej techniky. V roku 1969 získal titul RNDr. v odbore numerická matematika. Po nástupe normalizácie a previerkach musel univerzitné prostredie

opustiť a začiatkom 70. rokov sa stal tajomníkom Jednoty slovenských matematikov a fyzikov, kde pôsobil až do roku 1985. Vladimír Jukl bol vysvetlený za katolíckeho kňaza tajne. Vedel, že na štúdium teologickej fakulty ho kvôli previerkam nikdy nepustia. Po dohode a veľkej ústretovosti absolvoval samoštúdium a skúšky priamo u biskupa Jána Chryzostoma Korca. V roku 1971 od neho prijal vysviacku.

Prakticky od prepustenia z väzenia sa podieľal na aktivitách tajnej cirkvi. Spolu so Silvestrom Krčmerym založili v roku 1966 prvý vysokoškolský krúžok tajnej cirkvi. Po prepustení biskupa Korca na slobodu v roku 1968 a jeho odobrení začali Jukl s Krčmerym systematicky podľa Kolakovičových odporúčaní budovať tajnú cirkev ako organizáciu. Postupne vybudovali na každej bratislavskej fakulte a v každom ročníku krúžok tajnej Cirkvi. Počas štúdia s vysokoškolákmi pracovali v Bratislave a školili ich na to, aby po návrate do svojho bydliska dokázali zakladať regionálne krúžky tajnej cirkvi. Koncom 70. rokov už existovala tajná cirkev ako organizovaná sieť po celom Slovensku.

Vladimír Jukl sa podieľal aj na organizácii známej Sviečkovej manifestácie v marci 1988. No rovnako ako František Mikloško bol preventívne zadržaný, aby sa na akcii nemohol zúčastniť. V porevolučnom čase bol Jukl aktívny ako redaktor *Katolíckych novín* a v rokoch 1991 – 1994 aj ako výkonný tajomník Konferencie biskupov Slovenska. Za svoje postoje a verejné vyjadrenia sa často dostával do konfliktu nielen s politickou scénou, ale aj s cirkevnou vrchnosťou.

Vladimír Jukl zomrel 1. mája 2012. Ešte počas svojho života bol za svoju činnosť spoločensky ocenený napr. čestným doktorátom Trnavskej univerzity, štátnym vyznamenaním od poľského prezidenta Lecha Kaczyńskiego (Krzysz Kowalski Orderu Zasługi RP) či Cenou Jána Langoša. In memoriam mu bol prezidentom SR Ivanom Gašparovičom udelený Rad Ľudovíta Štúra I. triedy. Magistrát mesta Bratislavy vzdal hold Vladimírovi Juklovi pomenovaním ulice v Bratislave-Boroch.

Použitá literatúra:

- NEUPAUER, František. Vladimír Jukl Generál tajnej cirkvi a človek, ktorý spájal. In *Denník Postoj*, 6. 5. 2022. Dostupné online: <https://www.postoj.sk/105223/general-tajnej-cirkvi-a-clovek-ktory-spajal>
- Vladimír Jukl (1925 – 2012). Dostupné online: <https://www.upn.gov.sk/sk/vladimir-jukl-1925-2012/>
- MIKLOŠKO, František. *Vladiimír Jukl : V prvej línii veľkého príbehu : Svedectvo o misii, viere, odvahe a vernosti generála tajnej cirkvi*. Bratislava: Postoj Media, 2022. 216 s. ISBN 978-80-89994-60-1.